

Rovaniemen kaupunki
Carita Lallukka
ympäristölautakunta
Hallituskatu 7
96101 Rovaniemi

carita.lallukka@rovaniemi.fi

Viite: Vastinepyyntö hakemuksesta annettujen lausuntojen johdosta 29.8.2018

Pohjois-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut lausunnon Destia Oy:n Rovaniemen Jokkavaaran maa-aineslupahakemusasiasasta. Lausunnossaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitelma-alueella aiheuttaisi maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa kielletyn seurauksen eli luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista.

ELY-keskus toteaa, että Jokkavaara on maisemansuojelun kannalta maakunnallisesti arvokas harjualue, minkä ELY-keskus perustaa pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamis-projektin (POSKI) raporttiin. POSKI-projektissa Jokkavaaran harjualue on luokiteltu maa-ainesten ottamiseen osittain soveltuvaksi. Tällä tarkoitetaan, että alueella jo olemassa olevilla, avatuilla maa-ainesalueilla toimintaa voidaan jatkaa, mutta uusien alueiden avaaminen heikentäisi harjualueen arvoja. Lausunnossaan ELY-keskus viittaa myös maakuntakaavan valmisteluaineistoon, jossa ehdotetaan, että maa-ainesten otto ei tulisi jatkossa laajentaa ennestään kaivamattomille alueille.

Jokkavaara on POSKI-projektin maastoraportin mukaan hyvin merkittävä, maisemaa hallitseva muodostuma. Alueen länsiosan rinteillä on rantavalleja, joissa on paikoin tuulikerrostumia. Länsilounaaseen on korkea, leveä selänne, joka madaltuu lounaisosassa kapeiksi harjanteiksi. Destian ottoalue sijaitsee harjun länsi-eteläosassa, jossa ei ole silmin havaittavissa voimakkaita rantakerrostumia (Liite 1). Destian alueella ei ole myöskään havaittavissa suppakuoppia tai muita erikoisia geologisia muodostumia. Destian ottoalue ei osu harjun jyrkkärinteiselle alueelle, jossa on todettu rantavalleja ja joen muodostamia terasseja ja törmiiä, kuten ELY-keskus on lausunnossaan viitannut. Suunnitelma-alueen maanpinta on suhteellisen tasaista maanpinnan korkeuserojen ollessa kiinteistöllä keskimäärin 3-4 metriä. Alueella on tavallista kangaskasvillisuutta.

Destian ottoalue ei aiheuta harjukokonaisuuden tai maiseman pirstailoitumista, koska ottoalue voidaan yhdistää vieressä olevaan Rudus Oy:n ottoalueeseen. Destian suunnittelema otto ei vaikuta suureen maisemakuvaan. Tällä hetkellä vieressä oleva Destian ottoaluetta suurempi Ruduksen ottoalue ei näy Kemijokilaaksoon, koska ottoalueen edessä on korkeampi harjun selkä ja on

oletettavaa, ettei myöskään Destian alue Kemijokilaaksoon näkyisi. Alueelle ei ole näkymää myöskään Sierijärveltä päin, koska jyrkkä rinne peittää alueen näkyvyyden järvelle, kun ottoalueen pohja pudotetaan alas. Ottaminen ei riko harjun kapeinta selännettä tai tuhoa rantakerrostumia tai dyynejä. Destian suunnitelma-alue ei ole enää luonnontilainen (Kuva 1). Alueelta on edellisen maa-ainesluvan aikana kaadettu puusto, poistettu pintamaita ja alueella on suoritettu koekaivuita.

Kuva 1. Destian kiinteistö ilmakuvassa. Lähde: Maanmittauslaitos 2018.

Viitaten Korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen (KHO 2015:129), POSKI-projektin yhteydessä tehdyillä selvityksillä ei sellaisenaan ole sitovaa oikeudellista merkitystä harkittaessa maa-ainesten ottamisluvan myöntämisen edellytyksiä. Voimassa olevassa Oikaraisen yleiskaavassa Jokkavaaran alue on määritelty EO-alueeksi eli maa-ainesten ottamisalueeksi. Kaavakarttaa on päivitetty 24.1.2011. Alue on todettu siis maa-ainesten ottoon soveltuvaksi. Destian suunnittelema maa-ainesten otto ei siten ole kaavan vastaista.

ELY-keskus katsoo, ettei maa-ainesten ottamista voisi ulottaa tilojen rajaan saakka, sillä Rudus Oy:n tulee lupapäätöksensä mukaisesti jättää kiinteistön rajaan viiden metrin suojaetäisyys. Tämän vuoksi ELY-keskus toteaa, ettei ottamista Destian kiinteistöllä voida toteuttaa suunnitelmien mukaisesti. ELY-keskus huomauttaa *Maa-ainesten kestävä käyttö* -oppaaseen vedoten, että ottamisalueen naapuritilaan tulee jättää vähintään 10 metrin suojavaähyke.

Destia katsoo, että yleisen käytännön mukaan vierekkäiset ottoalueet on voitu yhdistää, jottei alueiden väliin jää korkeita kannaksia ja alueet saadaan sulautettua paremmin ympäröivään maisemaan. Destialla on lupa Rudus Oy:ltä, jonka mukaan otto voitaisiin heidän puolesta ulottaa kiinteistöjen rajalle saakka. Destian saadessa myönteisen lupapäätöksen, hakee Rudus Oy muutosta omaan maa-aineslupaansa, jotta ottoalueet voidaan yhdistää. Kannaksen poisto on luonnonvarojen kestävän käytön periaatteen mukaista sekä maisemallisesti järkevää. Vierekkäisten maa-ainesalueiden välille jääviä kannaksia on poistettu aiemminkin Rovaniemen alueella, mikäli kumpikin osapuoli on tähän suostunut. Näin on toimittu esimerkiksi Destian Olliviirin soranottoalueen sekä viereisen Rovasora-Geon ottoalueen rajalla.

Ruduksen maa-ainesluvassa Destian kiinteistöä vasten on 5 metrin suojavyöhyke. Destian mielestä myös muihin kiinteistörajoihin pitäisi täten voida soveltaa alle 10 metrin suojavyöhykettä. Destian ottamisalue ei lähtökohtaisesti eroa Ruduksen ottamisalueesta tai ottamistoiminnasta. Destian ottamisalue on tosin pinta-alaltaan huomattavasti pienempi kuin Ruduksen.

Yhteenveto:

Ottaminen on Oikaraisen yleiskaavan EO-alueen mukaista. Se ei vaikeuta kaavan toteutumista. Valmisteilla oleva maakuntakaava ja sen taustaselvitykset eivät sellaisenaan voi muodostaa estettä maa-aineslupan myöntämiselle. Tulevan maakuntakaavan taustaselvitysten tausta-aineistona käytetyllä POSKI-raportilla ei ole sitovaa oikeudellista vaikutusta. Voimassa olevassa kaavassa ei ole suunnitelma-alueen kohdalla suojelumerkintöjä, eikä alueelta ole löydetty luontodirektiivin mukaisia suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja.

Maa-ainesten ottaminen ei aiheuta suunnitelma-alueella tai sen ulkopuolella merkittäviä maisemallisia vaikutuksia. Ottamisalueella ei ole merkittäviä geologisia muodostumia, kuten selkeitä rantakerrostumia tai suppakuoppia. Alue ei ole enää luonnontilainen, sillä alueella on tehty koekaivauksia ja poistettu pintamaata. Niillä alueilla, joilta pintamaata ei ole poistettu, kasvaa alueelle tyypillistä kangaskasvillisuutta.

Destian mielestä maa-aineslupaa ei voida evätä sen perusteella, ettei kahta ottoaluetta voitaisi yhdistää yhdeksi. Kannaksen poisto ja ottamistoiminta Destian alueella on luonnonvarojen kestävän käytön periaatteen mukaista sekä maisemiarvojen kannalta perusteltua, sillä ottaminen kohdistetaan jo häiriintyneelle alueelle.

Ystävällisin terveisin

Destia Oy

Kati Marttinen
Maa-ainesvastaava

Liitteet

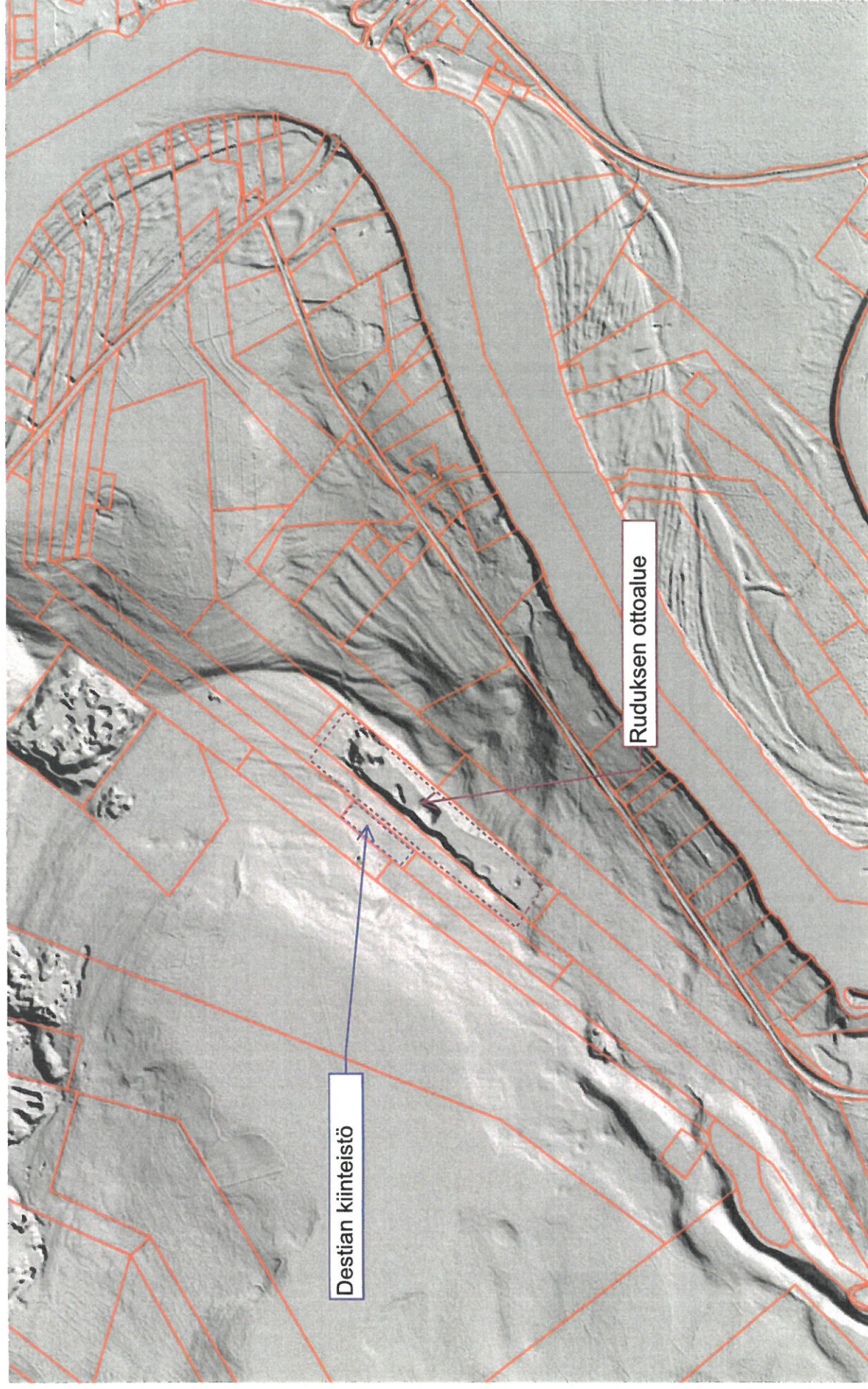
Liite 1. Rinnevarjostuskuva

Jakelu

Carita Lallukka, Rovaniemen kaupunki

Tiedoksi

Jenni Koitila ja Timo Juopperi, Destia Oy

Tulostettu Maanmittauslaitoksen asiointipalvelusta